

КЗ «БАШТАНСЬКА ПУБЛІЧНА БІБЛІОТЕКА»

**«Екологія природи – екологія душі»
– еколого-краєзнавчий проєкт
(успішний екокейс від відділу обслуговування
користувачів-дітей)**

Баштанка, 2021

ЦЕНТР З ЕКОЛОГІЧНОГО КРАЄЗНАВСТВА

З 2009 року Баштанська ДРБ працювала як Центр з екологічного краєзнавства. Протягом 2009-2011 років створено серію довідково-інформаційних матеріалів «Екологічний барометр»:

- випуск № 1 «Екологічний барометр»;
- випуск №2 «Ліси Баштанщини»;
- випуск №3 «Поверхневі води Баштанщини»;
- випуск №4 «Підземні води Баштанщини»;
- випуск №5 «Збережемо і примножимо рукотворну красу»;
- випуск №6 «Полюби свою річку»;
- Випуск №7 «Заповідна флора Баштанщини»;
- Випуск №8 «Червонокнижні рослини Баштанщини»;
- Випуск №9 «Червонокнижні рослини Баштанщини»

ЗНАЙ. ЛЮБИ. БЕРЕЖИ.

Протягом 2009-2011 років створено серію довідково-інформаційних видань серії «Знай. Люби. Бережи»:

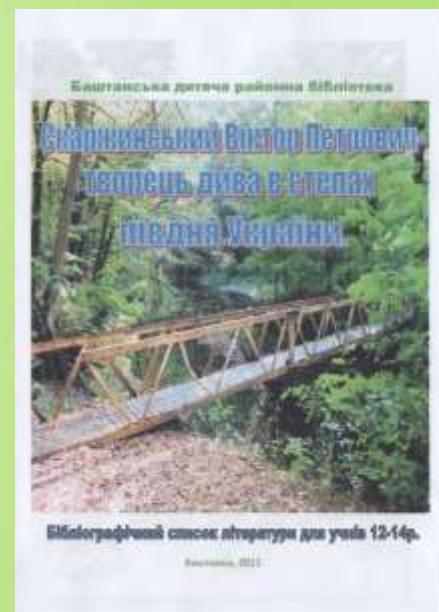
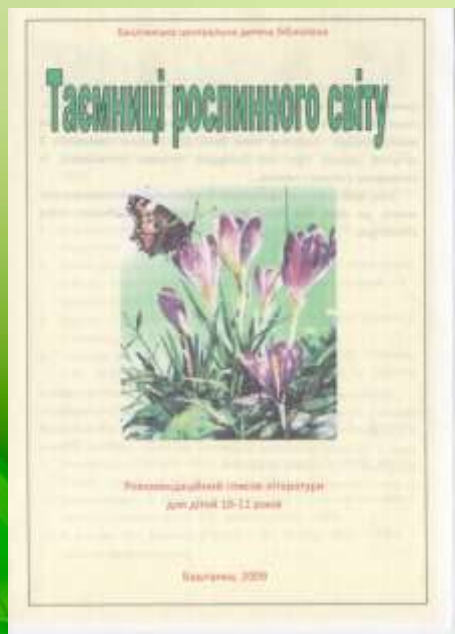
- випуск №1 «Флора рідного краю» (легенди про квіти Баштанського степу);
- випуск №2 «Флора рідного краю» (легенди про квіти південного степу);
- випуск №3 «Флора рідного краю» (легенди про квіти південного степу);
- випуск «Цвіт – дивосвіт рідної природи» (легенди про природу рідного краю)

РЕКОМЕНДАЦІЙНА БІБЛІОГРАФІЯ

Протягом 2009-2011 років створено:

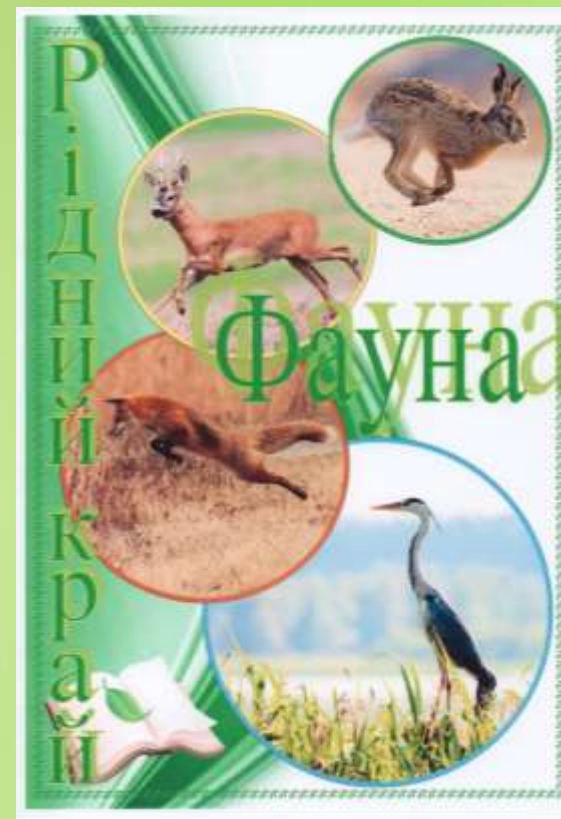
- рекомендаційний список літератури «Таємниці рослинного світу»;
- рекомендаційний список літератури «Життя в краплі води»;
- бібліографічний список літератури «Скаржинський Віктор Петрович – творець дива в степах Півдня України»

ПРИРОДА – ОКРАСА НАШОГО ЖИТТЯ, А НЕ ЗОНА ВИЖИВАННЯ

У 2012 році Баштанська дитяча районна бібліотека працювала за екологічною програмою «Природа – окраса нашого життя, а не зона виживання».

Створено довідково-інформаційні матеріали «Рідний край. Фауна», в яких можна знайти вичерпну інформацію про ссавців, птахів, риб і плазунів рідного краю.

ПРОЄКТ «ЕКОЛОГІЯ ПРИРОДИ – ЕКОЛОГІЯ ДУШІ»

Проект впроваджується з 2012 року.

Метою і завданням проекту є:

- виховати бережливе ставлення до флори і фауни;
- привернути увагу дітей на актуальність питання охорони природи рідного краю;
- змотивувати їх безпосередню участь у природоохоронних заходах, акціях, що проводяться в нашій громаді

ІСТОРІЯ СТВОРЕННЯ ПРОЄКТУ:

Проєкт був створений для участі в конкурсі Міжнародного фонду «Відродження» «Поповнення фондів сільських бібліотек та активізація їх культурно-просвітницької роботи з місцевими громадами».

Бюджет його склав 10 тисяч гривень.

Організації-партнери:

- Загальноосвітні заклади міста;
- Державне підприємство «Баштанське лісове господарство»;
- Міська рада;
- Баштанське міжрайонне управління водного господарства;
- ЗМІ

ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ ПРОЄКТУ:

- ✘ Громада міста Баштанки в особі дитячої районної бібліотеки отримала достатньо інформаційно забезпечену територію спілкування для всіх зацікавлених екологічними проблемами структур міста. І значне місце в інформаційному ресурсі природничо-екологічного характеру займає література, отримана за грантом.
- ✘ Сформувалося певне коло однодумців, що переймаються екологічними проблемами міста, в яке входять і представники державних установ, органів місцевого самоврядування та громадських організацій, і що вкрай важливо – юні представники міської громади - користувачі дитячої бібліотеки.
- ✘ В ході реалізації проекту на базі бібліотеки був створений еколого-краєзнавчий клуб «Екологія природи – екологія душі».

РЕАЛІЗАЦІЯ ПРОЄКТУ:

Проведення Круглого столу «Природа. Екологія. Книга»;
Створення еколого-краєзнавчого клубу «Екологія природи – екологія душі»

КЛУБ «ЕКОЛОГІЯ ПРИРОДИ – ЕКОЛОГІЯ ДУШІ»

Клуб працював з 2012 по 2018 рік.

План роботи еколого- краєзнавчого клубу «Екологія природи – екологія душі».

	Клуб	«Екологія природи – екологія душі»	Протягом року
1.	Літературно-музична година	«Про природу тихим словом»	лютий
2.	Екологічна мандрівка:	«Через річку, поле, гай Ми пізнаємо рідний край»	березень
3.	Екологічна година:	«Сторінками Червоної книги»	травень
4.	Просвітницька година:	«Довкілля – природний капітал»	вересень
5.	Екологічний репортаж:	« Природа рідного краю: подолаймо байдужість»	листопад
6.	Новорічна акція	«Букет замість ялинки»	грудень

ЗАХОДИ КЛУБУ

За роки роботи клубу проведено багато заходів. Кожне засідання було особливим. Працівники бібліотеки намагались прищепити любов до природи, звернувшись, як до розуму, так і до серця юних користувачів. Серед таких заходів: година екологічного мислення «XII-го століття для людства може не бути», літературно-музична композиція «Словами, фарбами, звуками», година-роздум «Як врятувати світ, або хоча б спробувати це зробити», літературно-музична композиція «Про природу тихим словом», екологічний репортаж «Природа рідного краю: подолаймо байдужість», екокруїз «В гармонії людини і природи, або подорож заповідними територіями України» та ін.

ЗАХОДИ КЛУБУ:

Напередодні Нового року 2012 року працівники Баштанської ДРБ провели екологічну акцію «Букет замість ялинки», яка передбачала запобігання вирубки молодих хвойних дерев, а також була спрямована на естетичний розвиток дітей, тому що замість ялинок пропонувалося створення новорічних композицій різної форми та з різноманітних матеріалів.

Діти переглянули відеоролики, в яких показано майстер-клас з виготовлення новорічних композицій. Лунали веселі новорічні пісні, які створили святковий настрій. Кожна дитина створила новорічну композицію, вклавши в неї свою фантазію і вміння. Після закінчення акції всі учасники клубу зібралися за святковим чапуванням.

ЕКОЛОГІЧНИЙ ЕРУДИЦІОН

«ЗЕМЛЯ НАС РАДУЄ ЗАГАДКАМИ Й ДИВАМИ»

Бібліотекарі запропонували інтелектуальний конкурс, що відбувся у декілька турів. Команди отримали завдання різного ступеню складності. Діти мали змогу перевірити свою ерудицію та дізнатись багато нового для себе про тваринний світ України, зуміти правильно зорієнтуватися в природних заповідниках Миколаївщини (для цього їм стали у пригоді вебліонавігатори «Радимо відвідати», створені бібліотекою).

У ході спілкування юні користувачі не тільки окреслили екологічні проблеми рідного краю, а й кожна команда означила свої способи їх вирішення. Головним підсумком цього заходу стало визначення юними користувачами свого внеску в охорону природного середовища рідного краю. А в кінці заходу бібліотекарі представили видані у РДБ довідково-інформаційні матеріали «Екологічний барометр», які містять інформацію про водні та лісові ресурси, а також про рослинний та тваринний світ Баштанщини.

ЕКОЛОГІЧНИЙ ЕРУДИЦІОН «МИ В ГОСТЯХ У ПРИРОДИ»

Бібліотекарі запропонували учасникам клубу програму, в ході якої вони, працюючи в командах, виконували завдання природничо-екологічної тематики різного ступеню складності: бліц-турнір капітанів, різні вікторини і конкурси. Та найбільше сподобалися дітям творчі завдання, які вони мали підготувати і захистити: «Екологічні проблеми Баштанщини: моє бачення» та «Яким може бути моє місто, якщо про нього піклуватися». Команди юних «Екологів» і «Природознавців» добре справились з поставленими завданнями, оформили плакати, окресливши коло екологічних проблем, доповнивши їх малюнками, а капітани презентували роботи своїх команд.

ЕКОЛОГІЧНА МАНДРІВКА «ПОЛЮБИ СВОЮ РІЧКУ»

14 березня світова спільнота відзначає Міжнародний день річок, а 22 березня - Всесвітній день охорони водних ресурсів.

Цій актуальній темі було присвячено засідання клубу «Екологія природи – екологія душі». Спочатку бібліотекарі за допомогою мультимедійної презентації провели екологічну мандрівку «Полюби свою річку», в якій ознайомили дітей з річками Інгулом і Південним Бугом. Після цієї віртуальної мандрівки слово надали дітям, які підготували цікаві виступи на тему «Збереження водних ресурсів»: власноруч виготовлений плакат під назвою «Як моя сім'я береже воду», повідомлення «Збереження води». Троє учасників клубу прочитали свої творчі роботи, написані у жанрі екологічної казки: «Казку про річку», «Казку про хмарку і річку», казку «Вода – найбільше багатство».

ЗАХОДИ ПРОЄКТУ «ЕКОЛОГІЯ ПРИРОДИ – ЕКОЛОГІЯ ДУШІ» 2019 РОКУ

1 березня в Баштанській ДРБ традиційно відбувся пізнавально-ігровий захід під назвою «Коти для примноження доброти». На це святкове дійство завітали учні 3-В класу ОЗЗСО № 1. Маленькі гості бібліотеки розповідали віршики про котиків, відповідали на запитання вікторини «Від kota Леопольда». Та найбільше сподобались юним користувачам веселі рухливі ігри і конкурси. На завершення заходу дітей ознайомили з книжковою виставкою «Мій вусатий, муркотливий друг», на якій була представлена велика кількість книжок про котів – вірші, казки, оповідання. Всі бажаючі мали можливість взяти додому книжечки про пухнастих улюбленців.

ЗАХОДИ ПРОЄКТУ «ЕКОЛОГІЯ ПРИРОДИ – ЕКОЛОГІЯ ДУШІ» 2019 РОКУ

6 і 8 травня в дитячій районній бібліотеці відбулися засідання гуртка «Екологічний театр», працюючого при Будинку дитячої та юнацької творчості. Для них працівники дитячої районної книгозбірні, що працює за моделлю – Центр з екологічного краєзнавства, провели природничу годину «Доля планети у твоїх руках». Бібліотекарі за допомогою слайдової презентації розповіли дітям про значення природи для людини і ознайомили їх з правилами поведінки на природі. Маленькі гуртківці переглянули цікаві пізнавальні мультфільми, а також ознайомились з енциклопедіями та періодичними виданнями природничої тематики, яких чимало в бібліотечних фондах.

ЗАХОДИ ПРОЄКТУ «ЕКОЛОГІЯ ПРИРОДИ – ЕКОЛОГІЯ ДУШІ» 2019 РОКУ

7 жовтня в Баштанській ДРБ проведено природничу годину «Брати наші менші – віддані й довірливі». На цей захід завітали учні 4-А класу ОЗЗСО № 1. Працівники бібліотеки розповіли маленьким гостям про історію свята, про роль тварин в житті людей. Звучали вірші поета-краянина О. Кваші з поетичної збірки «Прекрасні тварини нашої України. Діти із задоволенням переглянули веселі відео про звірят, відповідали на запитання вікторини, приймали участь у рухливих іграх. На завершення заходу маленьких користувачів ознайомили з книжковою виставкою «Завжди поруч з нами», на якій була представлена велика кількість книжок про тварин – енциклопедій та художніх творів.

ЗАХОДИ ПРОЄКТУ «ЕКОЛОГІЯ ПРИРОДИ – ЕКОЛОГІЯ ДУШІ» 2019 РОКУ

14 листопада, в рамках програми «Екологія природи – екологія душі», в Баштанській ДРБ проведено екобесіду «Зробимо наше життя чистим і красивим». Захід відвідали учні 5-Г класу ОЗЗСО №1. Юні користувачі активно обговорювали актуальні проблеми довкілля та способи, які можуть запобігти цим проблемам, після чого підготували творчі роботи з даної тематики. Команди завзято взялись до роботи, оформивши плакати, а капітани презентували роботи своїх команд.

ЗАХОДИ ПРОЄКТУ «ЕКОЛОГІЯ ПРИРОДИ – ЕКОЛОГІЯ ДУШІ» 2019 РОКУ

24 квітня, напередодні Міжнародного дня пам'яті жертв радіаційних аварій і катастроф, в Баштанській дитячій районній бібліотеці проведено екологічний діалог «Нехай Чорнобильська біда остання буде на планеті», яку відвідали учні 8-А класу ОЗЗСО №2.

Про героїзм наших пожежників, персоналу станції і ліквідаторів аварії, про безпрецедентну евакуацію населення, та про страшні екологічні наслідки розповіли бібліотекарі юним користувачам, доповнивши свою розповідь переглядом відео «Пам'ять про Чорнобиль», в якому використані епізоди з художнього фільму О.Байрак «Аврора». Увазі присутніх була запропонована книжкова виставка «Чорнобиль не має минулого часу», на якій представлені художні і документальні твори про ті драматичні події.

ЗАХОДИ ПРОЄКТУ «ЕКОЛОГІЯ ПРИРОДИ – ЕКОЛОГІЯ ДУШІ» 2019 РОКУ

23 грудня, в рамках традиційної акції Всеукраїнської екологічної ліги «Збережи ялинку» в Баштанській дитячій районній бібліотеці проведена година екологічного дизайну «Як зустріти Новий рік: замість ялинки новорічний букет». На захід завітали учні 3-Г класу ОЗЗСО №1. Разом з маленькими гостями бібліотекарі обговорили проблему винищення хвойних дерев та запропонували альтернативні варіанти новорічного декору. Після проведеного бібліотекарем Тетяною Сушицькою майстер-класу, діти із задоволенням взялись за виготовлення «ялиночок» з різнокольорових серветок і новорічної мішури.

Створені власноруч «ялиночки» з ніжних, пастельної кольорової гами квіточок, діти забрали з собою. подібні заходи дають можливість допомогти дітям навчитися бути уважними до навколишнього світу, побачити в ньому те, що потребує любові та захисту.

ЕКОЗАХОДИ 2020 РОКУ

Екозаходи 2020 року перейшли у віртуальний простір.

Баштанська ДРБ взяла участь у краєзнавчому Еко-challenge «Станьмо разом на варті нашого довкілля!», оголошеному Миколаївською обласною бібліотекою для дітей ім. В.О. Лягіна. Відео презентацій можна переглянути на сторінках соціальної мережі Facebook, на відеохостингу YouTube , власному блозі Баштанської ЦБС(<https://basht-cbs.mk.ua/bloh?start=6>)

ЕКОЗАХОДИ 2021 РОКУ

У 2021 році користувачі відділу обслуговування дітей взяли участь у I турі Всеукраїнського конкурсу дитячого екомалюнка «Книга і діти, екологія і світ».

Створена відеопрезентація «Через книгу – любов до природи», в ході якої увазі користувачів запропоновані нові книги, отримані Баштанською публічною бібліотекою в рамках Програми поповнення фондів публічних бібліотек від Українського Інституту книги.